

5.6. Hyvinvointipalvelut

Tehtäväalueet:

Hyvinvointipalvelut muodostavat laaja-alaisen kokonaisuuden, joka kattaa kunnan asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja elämänlaatua tukevat palvelut, työllisyyden hoidon sekä kunnan henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen. Toimialaa johtaa hyvinvointijohtaja, joka vastaa kokonaisuudessaan hyvinvointipalveluiden johtamisesta, taloudesta, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä hyvinvointilautakunnan asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta.

Hyvinvointipalvelut sisältävät kuntalaisten hyvinvointia, liikuntaa, kulttuuria, nuoruutta, osallisuutta ja työllisyyttä edistäviä palveluja sekä kansalaisopiston, kirjaston ja KulttuuriKauppilan toiminnot. Keskeisiä tehtäväalueita ovat hyvinvointi- ja yhdyspintatyö, avustustoiminta, kansalaisopisto ja taidekoulu, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, vapaa-aika- ja nuorisopalvelut sekä tapahtumat.

Toimialan hallinto vastaa lisäksi koko kunnan henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin johtamisesta. Hyvinvointi- ja yhdyspintatyö sisältää hyvinvoinnin edistämisen, järjestöyhteistyön, neuvostotoiminnan ja yhteistyön hyvinvointialueen kanssa kuntalaisten palvelujen varmistamiseksi.

Vuodesta 2025 alkaen työllisyyden hoito on siirtynyt kunnalle TE24-uudistuksen mukaisesti. Työllisyyspalvelut ovat keskeinen osa kunnan elinvoiman vahvistamista ja yhteisöllisyyden tukemista. Tavoitteena on sujuvoittaa työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaamista sekä edistää työllistymistä. Työnhakijoiden koulutusta ja osaamista kehitetään vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita, ja erityistä huomiota kiinnitetään työkyvyn vahvistamiseen ja yksilölliseen palveluohjaukseen. Työllisyyspalvelut tukevat myös niitä asiakkaita, joiden työkykyä ei voida kehittää, ohjaamalla heidät oikea-aikaisesti kuntoutukseen, eläkkeeseen tai muihin palveluihin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Palveluja kehitetään jatkuvasti ja niitä tuodaan lähemmäksi asiakasta esimerkiksi vahvistamalla kasvokkaista palvelua heti työnhakijan ilmoittautuessa.

Sitovat tavoitteet:

Luonnonläheinen li - Lupaus 5: Vahvistamme osana luontoa asumista ja sitä kautta luontoon liittyviä hyvinvointivaikutuksia

Tavoite: Ympäristötaidepuiston kehittäminen osana Oulu2026:sta

Mittari Kunnostettujen ja uusien taideteosten lukumäärä.

Tavoitetila Taidepuisto on houkutteleva kokonaisuus ja matkailuvaltti.

Tavoite: Osallistava budjetointi keskittyy yhteisöjen toteuttamiin hankkeisiin, jotka tukevat luonnonläheisen lin strategista tavoitetta.

Mittari Toteutetut hankkeet

Tavoitetila Toteutettavat hankkeet valitaan osallistavan budjetoinnin kautta, ja tavoitteena on toteuttaa vähintään kaksi uutta hanketta vuoden aikana.

Vastuu Hyvinvointi ja yhdyspinnat

Luonnonläheinen li - Lupaus 6: Takaamme iiläisille vielä vapaamman, omaehtoisemman ja turvallisemman elämän liissä

Tavoite: Omatoimikirjaston palvelut

Mittari Lainamäärät ja asiakasmäärät

Tavoitetila Kirjaston asiakas- ja lainausmäärät kasvavat.

Luonnonläheinen li - Lupaus 7: Vahvistetaan yhtä aikaa luonnon monimuotoisuutta, talouskasvua ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta

Tavoite: Hyvinvointipalveluiden tuottamat tapahtumat kuntalaisille. Esim. Rantapoikakiertue, Kesäkerhot, Kirjastokinot ym.

Mittari Kävijämäärät

Tavoitetila lissä tapahtuu paljon tapahtumia ja jokaiselle iiläiselle löytyy jokin tapahtuma, jonne haluaa osallistua.

Vastuu Koko toimiala

Luonnonläheinen li - Lupaus 8: Otetaan vesistöt vielä voimakkaammin asukkaiden voimavaraksi ja matkailun kehittämisen painopisteeksi

Tavoite: Vesistöjen kunnostushankkeet, Vene-verkosto

Mittari Lukumäärä

Tavoitetila Mukana vähintään yksi vesistö/vuosi

Kasvu - Lupaus 1: Iin väestö kasvaa, yrityksiä perustetaan ja työpaikat kasvavat

Tavoite: Ii tunnetaan Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden aktiivisena ja näkyvänä kuntana, joka tuottaa laadukkaita ja omaleimaisia kulttuurisisältöjä. Oulu2026:n myötä syntyy pysyviä yhteistyörakenteita eri toimijoiden välille.

Mittari Oulu2026:n kuuluvia tai siihen kytkeytyviä tapahtumia ja tuotantoja tuotetaan vähintään 5kpl.

Tavoitetila Oulu2026 tapahtumissa vierailee vähintään 10 000 vierailijaa.

Tavoite: Työllisyyspalveluiden asiakaspalveluprosessien kehittäminen entistä vaikuttavammaksi.

Mittari Palveluissa (työllistymistä edistävät toimenpiteet) olevien asiakkaiden määrä.

Tavoitetila Työllisyyspalveluiden asiakkaista vähintään 50 % työllistyy, siirtyy koulutukseen, muuhun työllisyyttä edistävään palveluun tai oikealle etuudelle.

Tavoite: Positiivisen kunnan imagon luominen medianäkyvyyden ja brändityön avulla.

Mittari Medianäkyvyyden määrä ja sosiaalisen median seuraajamäärät.

Tavoitetila Vähintään yksi somejulkaisu viikossa ja sosiaalisen median seuraajamäärän kasvu 10 % vuoden 2025 tasosta.

Tavoite: Työllisyyspalvelut vahvistavat paikallista yrittäjyyttä yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa

Mittari Yritysyhteistyöhön osallistuvien yritysten määrä.

Tavoitetila Yritysyhteistyöhön osallistuvien yritysten määrä kasvaa 20 % vuodesta 2025. Työllisyyspalveluiden ja yritysten yhteiset tapahtumat vähintään 4 kpl/vuosi.

Tavoite: Liikuntapalveluiden kokonaisvaltainen kehittäminen.

Mittari Liikkumisen kehittämissuunnitelma

Tavoitetila Kehittämissuunnitelma valmis.

Henkinen hyvinvointi - Lupaus 9: Kehitämme sekä kyliä että keskustan asuinalueita nykyiaikaisin välinein

Tavoite: Julkisen taiteen hankkeet

Mittari Ulkopuolisen rahoituksen hankinta

Tavoitetila Oulu2026 ohjelma toteutunut suunnitellusti.

Tavoite: Kyläradio- ja kyläkummi-hankkeet.

Mittari Hankkeen toimet.

Tavoitetila Hankkeet saaneet rahoituksen ja toimenpiteet käynnistyneet.

Tavoite: Kylien huomioiminen palveluiden kehittämisessä

Mittari	Toteutuneet palvelut, kävijä/osallistuja määrät
----------------	---

Tavoitetila	Elinvoimaiset kylät
--------------------	---------------------

Vastuu	Koko toimiala
---------------	---------------

Henkinen hyvinvointi - Lupaus 10: Vahvistamme iiläisten nuorten tervettä itsetuntoa**Tavoite: Nuorten palvelujen kehittäminen nuoria kuullen**

Mittari	Toteutuneet palvelut, kävijä/osallistuja määrät. Kouluterveyskyselyt. Nuorille suunnatut kyselyt.
----------------	---

Tavoitetila	Tarjoamme nuorille monipuolisia palveluja, joihin on matala kynnys osallistua.
--------------------	--

Tavoite: Nuorten monialaisen yhteispalvelun tuottaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Mittari	Yhteinen toimintamalli käytössä
----------------	---------------------------------

Tavoitetila	Nuorten monialaisen yhteispalvelun toiminta mallinnettu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja toiminta toteutunut
--------------------	---

Tavoite: Nuorten kulttuurihyvinvoinnin edistäminen.

Mittari	Kulttuurihyvinvointisuunnitelma valmis.
----------------	---

Tavoitetila	Nuorille kohdennetut kulttuurihyvinvointipalvelut kuvattu.
--------------------	--

Tavoite: Laadukas ja monipuolinen taidekoulun toiminta

Mittari	Taidekoulun yleisen oppimäärän suorittaneiden lkm/ vuosi, taidekoulun oppilasmäärä/ vuosi
----------------	---

Tavoitetila	Luoda oppimista ja kestäväää hyvinvointia edistäviä opetusmuotoja, Osaamisperusteinen ops
--------------------	---

Tavoite: Nuorten työpajatoiminnan valmennuspalvelujen vaikuttavuuden kehittäminen.

Mittari	Sijoittuminen työpajajakson jälkeen. Sovari -mittari. Asiakaskyselyt/-palautteet.
----------------	---

Tavoitetila	Työpajajakson jälkeinen positiivinen sijoittuminen väh . 50%
--------------------	--

Vastuu	Työllisyyspalvelut
---------------	--------------------

Henkinen hyvinvointi - Lupaus 11: Sujuvoitamme iiläisten ruuhkavuosia elävien ihmisten elämää**Tavoite: Kansalaisopiston perhemyönteiset kurssit**

Mittari	Toteutuneiden kurssien määrä
----------------	------------------------------

Tavoitetila	Kansalaisopiston kurssitarjonnassa on kursseja, joihin voi osallistua koko perhe.
--------------------	---

Vastuu	Kansalaisopisto
---------------	-----------------

Henkinen hyvinvointi - Lupaus 12: Rakennamme kaikkiin iiläisiin yhteisöihin ja yhteisöjen välille vielä voimakkaampaa ryhmähenkeä ja yhteisöllisyyttä**Tavoite: Hyvinvointipalveluiden tuottamat tapahtumat kuntalaisille. Esim. Rantapoikakiertue, kesäkerhot, kirjastokinot**

Mittari	Osallistujamäärät ja tapahtumien määrät.
----------------	--

Tavoitetila	Laajat kulttuurihyvinvointipalvelut. lissä tapahtuu paljon tapahtumia ja jokaiselle iiläiselle löytyy jokin tapahtuma, jonne haluaa osallistua.
--------------------	---

Vastuu	Koko toimiala
---------------	---------------

Systeeminen muutos - Lupaus 15: Tavoittelemme kestäväää elämäntapaa siten, että se sisältää yhtä aikaa sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyuden**Tavoite: lisiApu-kahvilan toiminnan vakiinnuttaminen. Taloudellisen ja ekologisen kestävyuden kautta hyvinvoinnin edistäminen.**

Mittari	Kävijöiden lkm/vk. Jaettavan ylijäämäruoan kg/vk. Mukana olevien yhteistyökumppaneiden lkm/vk
Tavoitetila	Sosionomisesti heikommassa asemassa olevien kuntalaisten auttaminen nykyresurssein yhteistyössä kunnan, 3. sektorin ja yritysten kanssa mm. ylijäämäruokajako. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Hyvinvointipalveluiden työtä ohjaa keskeisesti koko kunnan hyvinvointisuunnitelma, joka nivoutuu vahvasti kunnan strategiaan ja tukee kuntalaisten henkistä, fyysistä ja kulttuurista hyvinvointia, osallisuutta sekä elinvoimaisuutta. Vuonna 2026 laaditaan uusi laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka ohjaa hyvinvointityötä koko valtuustokauden ajan. Samalla se tukee ja vahvistaa päivitettävää kuntastrategiaa. Valtuusto hyväksyy laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman kerran valtuustokaudessa, ja lisäksi valtuustolle raportoidaan vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehityksestä. Uusi hyvinvointisuunnitelma antaa selkeän suunnan toimialan kaikille osa-alueille ja linjaa työtä tuleville vuosille.

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut siirtyivät kokonaisuudessaan kunnan peruspalveluiksi, ja kulunut vuosi on ollut vaihe, jossa on rakennettu uusia toimintamalleja, vahvistettu yhteistyötä ja luotu pohjaa pitkäjänteiselle kehittämiselle. Vuonna 2026 työllisyyspalveluissa syvennetään jo aloitettua työtä työnhakijoiden ja työnantajien tukemiseksi. Tavoitteena on edelleen kehittää palveluja niin, että työnhakijoiden osaaminen ja työmarkkinoiden tarpeet kohtaavat entistä paremmin. Organisaation sisäisiä rakenteita on uudistettu, jotta työntekijöiden vastuut ja roolit olisivat selkeämmät ja palveluprosessit entistä sujuvammat. Työllisyyspalveluissa jatketaan uusien toimintamallien kehittämistä, jotka parantavat työnvälitystä, osaamisen tunnistamista ja työkyvyn tukemista. Työllisyyspalvelut jatkaa yhteistyötä lin Micropolis Oy:n kanssa, ja tätä yhteistyötä tullaan edelleen vahvistamaan. Lisäksi palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti ja vuorovaikutteisesti, painottaen kasvokkaisen palvelun merkitystä ja paikallisten yritysten tarpeiden huomioimista.

Vuosi 2026 on myös Oulun kulttuuripääkaupunkivuosi, jossa lin kunta toimii osatoteuttajana ja on vahvasti mukana omilla tuotannoillaan. Kunta toteuttaa laadukkaan ja monipuolisen kokonaisuuden, johon sisältyvät muun muassa Art li Biennaali, IlmastoAreena ja Nättepoppi Piknik sekä useita muita tapahtumia. Kulttuuripääkaupunkivuosi tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden vahvistaa lin brändiä ja tunnettuutta sekä lisätä kunnan vetovoimaa niin vierailijoiden, matkailijoiden kuin mahdollisten uusien asukkaiden silmissä. Tavoitteena on, että vuoden aikana lin tapahtumissa vierailee vähintään 10 000 kävijää.

Keskeisenä painopistealueena vuonna 2026 on myös liikkumisen edistäminen. Liikkumattomuudesta aiheutuvat kustannukset ovat merkittävät, ja se vaikuttaa laajasti sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kuntien tehtävä painottuu entistä vahvemmin ennaltaehkäisevään työhön, ja liikkumisen edistäminen on tässä keskeinen keino. Kunta toteuttaa erilaisia liikkumista tukevia toimenpiteitä, kuten liikunta- ja elintapaohjausta sekä liikuntatilojen markkinointia ja saavutettavuuden kehittämistä. Yhtenä vuoden päätavoitteena on liikkumisen kehittämissuunnitelman valmistuminen, joka toimii pohjana uusille liikkumista edistäville toimenpiteille ja investoinneille.

Työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittämisen saralla tulokset ovat olleet hyviä, ja vuonna 2025 sairauspoissaolot ovat laskeneet selvästi. Tätä työtä jatketaan määrätietoisesti vuonna 2026. Keskeisiä toimenpiteitä ovat korvaavan työn mallin jalkauttaminen sekä Työhyvinvoinnin rakentajat -hankkeen kehittämistoimien hyödyntäminen. Osaamisen kehittämisen suunnitelma on päivitetty syksyllä 2025, ja tulevana vuonna keskitytään erityisesti sen toimeenpanoon. Painopisteitä ovat tekoälyn ja digitaalisten työkalujen hyödyntäminen, johtamisvalmiuksien vahvistaminen sekä

työhyvinvoinnin kehittäminen osana organisaation arkea.

Tilakysymykset haastavat edelleen hyvinvointipalveluita. Nätteporin kiinteistön käyttöikä on tullut päätökseensä. Suunnitelmana on, että kansalaisopisto ja taidekoulu sekä vapaa-aika- ja nuorisopalvelut siirtyvät Kisakentän talon pätyyn. Tähän tilaratkaisumuutokseen on varattu määrärahat talousarvion investointiosaan. Kirjastopalveluiden osalta ratkaisu on vielä avoin, ja kokonaisuuden tarkastelu on vaativa, sillä kirjasto tarvitsee toiminnallisesti monipuoliset ja tarkoituksenmukaiset tilat. Kunnan omista kiinteistöistä ei tällä hetkellä löydy kirjastolle soveltuvia väistö- tai muuntojoustavia tiloja, joten tavoitteena on löytää ratkaisu, joka turvaa kirjastopalveluiden toiminnan pitkäjänteisesti ja mahdollistaa niiden kehittämisen tulevaisuudessa. Tulevan vuoden keskeinen tavoite on saada kirjaston tilaratkaisu päätettyä. Tilakysymystä tarkasteltaessa on tärkeää muistaa, että kirjaston tehtävä on laajempi kuin kirjojen lainaaminen. Kirjastolain mukaan kirjaston tulee lukemisen edistämisen lisäksi tukea elinikäistä oppimista, vahvistaa yhteiskunnallista ja kulttuurista osallisuutta, edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta sekä tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin. Kirjaston tiloja käytetäänkin yhä enemmän yhteisölliseen toimintaan, oppimiseen ja kohtaamisiin.

Kaikessa toiminnassa hyvinvointipalvelut tukeutuvat siihen, että ne tuottavat koko kuntaan, kaikkiin kyliin ja kaikenikäisille kuntalaisille laadukkaita ja monipuolisia palveluita. Lupauksemme on, että jokaiselle iälliselle löytyy hyvinvointipalveluista jotakin.

Talousarvio vuodelle 2026 on laadittu tiukkaa talouskuria noudattaen. Kokonaisuudessaan talousarvio kasvaa noin 3,3 prosenttia, mikä vastaa 197 415 euron nousua edellisvuoteen verrattuna. Sisäisten kustannusten nousu on ollut 12,5 prosenttia ja ulkoisten menojen nousu 2,4 prosenttia. Sisäiset menot — jotka koostuvat pääosin tilavuokrista, siivouskustannuksista ja muista hallinnollisista kuluista — ovat nousseet merkittävästi, eikä niihin pystytä toimialalla itse juurikaan vaikuttamaan. Ulkoisten kustannusten nousua, noin 2,4 prosenttia, selittävät pääosin palkankorotukset.

Vaikka kokonaisrahoitus ei ole kasvanut merkittävästi, toimintaa on tarkasteltu kriittisesti ja palveluja on kehitetty systeemisen muutoksen kautta. Tämä on mahdollistanut palvelujen laadun parantamisen ja uusien toimintamallien tuottamisen ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Palvelutarjontaa on myös laajennettu käynnistämällä Vihkosaaren uimavalvonta, ranta-uimakoulut ja Rantakiertue.

Työllisyyspalveluiden talousarvion laatiminen on edelleen haastavaa, sillä toiminta on uutta ja uudistuksen mukainen rahoitusmalli ei ole vielä ollut käytössä täyttä kalenterivuotta. Koska kyseinen valtakunnallinen rahoitusjärjestelmä on edelleen vakiintumisvaiheessa, sen taloudellisia vaikutuksia ei voida vielä tarkasti ennustaa. Lisäksi on epävarmuutta siitä, tuleeko työllisyysalueelta kunnille vielä joitakin kustannuksia tai tulonsiirtoja, mikä vaikeuttaa kokonaisuuden arviointia. Ennustettavuus paranee tulevina vuosina, kun kokemusta kertyy ja rahoitusmallin toiminnalliset mekanismit täsmentyvät. Laajemmin toimintaa haastaa tällä hetkellä heikko työllisyystilanne. Työttömyys on valtakunnallisesti lisääntynyt, ja yritysten rekrytointinäkyvät ovat epävarmat. Tämä vaikuttaa sekä työllisyyspalveluiden toimintaan että kunnan talouteen kokonaisuutena, sillä heikko työllisyyskehitys heijastuu myös verotuloihin ja palveluiden kysyntään.

Hyvinvointipalvelut yhteensä

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	834	701	594	594	594
Toimintakulut	- 4 044	- 6 653	- 6 743	- 4 001	- 4 014
Toimintakate/jäämä	- 3 209	- 5 952	- 6 149	- 3 406	- 3 419

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

Henkilöstömäärä:

Henkilöstömäärä (toimiala)	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Tot. 30.9.2024	TA2025	TS2026	TS2027
4. Hyvinvointipalvelut							
Vakinaiset	73	58	64	64	69	69	69
Määräaikaiset	11	4	4	4	4	4	4
Yhteensä	84	62	68	68	73	73	73